

[Lars P. Jensen.]

der står i betænkningen, at udvalget har holdt en lang række møder. Det har under disse møder modtaget deputationer og skriftlige henvendelser fra forskellige, hvis navne er offentliggjort i betænkningen. Udover hvad der står nævnt i betænkningen, har udvalget modtaget eksemplarer af den norske ejendomsmæglerlov og en redegørelse for dens virkninger og har endvidere som bilag ladet optrykke de to udtalelser, vi har fået fra ejendomsmæglerkommissionen.

Lovforslaget tilsigtede at ændre den gældende næringslovs § 85, og den nye bestemmelse skulle gå ud på, at personer, der opfylder de i § 3, stk. 1, nr. 1—4, jfr. §§ 5 og 6, opstillede betingelser og derhos har ført en retskaffen vandel og har bestået en prøve eller eksamen, hvorom ministeren kan give nærmere regler, har eneret på navnet ejendomsmægler. Den nugældende lov siger, at ydelse af bistand ved ejendomshandler er ikke betinget af næringsbrev, d. v. s. at enhver kan optræde som mellemmand ved ejendomshandel, som ejendomsmægler; selvom næringsbrev og den dermed forbundne ret er fradømt, kan man optræde som mægler. Endvidere kan nu personer optræde som mellemmand ved køb og salg af fast ejendom, som hverken har borgerlige rettigheder eller dansk indfødsret, når man går til yderpunkterne.

Lovforslaget tilsigtede en ændring af disse regler, og nødvendigheden af en ændring blev også erkendt af alle ordførere ved første behandling. Det lovforslag, som den højttærende minister fremsatte her i det høje ting, gik ud på, at alle, der ville beskæftige sig med ejendomshandel som hovederhverv, skulle bestå en prøve eller tage en eksamen, og de var dermed eneberettiget til erhvervs-mæssig udøvelse af virksomheden som mellemmand ved salg af fast ejendom. Derimod sagde forslaget ikke noget om, at man skulle have eksamen eller prøve for at kunne medvirke ved køb og salg af forretning, værksted, restauration, hotelvirksomhed o.s.v. Endvidere indeholdt lovforslaget visse overgangsbestemmelser, som ganske vist ingen betydning får nu, da forslaget væsentligt er ændret, og dem skal jeg derfor ikke omtale.

Lovforslaget tilsigtede altså, at efter overgangsårene, om jeg så må sige, skulle alle, der som hovederhverv ydede bistand ved køb og salg af fast ejendom, have næringsbrev som ejendomsmægler og for at få næringsbrev bestå en prøve eller eksamen, men til gengæld have eneret på dette erhverv, d. v. s. at de personer, som nu kalder sig

ejendomshandlere eller ejendomskommissionærer, og af hvem der ikke kræves næringsbrev eller prøve, eller at de skal have ført en retskaffen vandel, ville blive henvist til at yde bistand ved køb og salg af forretning, værksteder o.s.v.

Ved første behandling af lovforslaget fremgik det klart, at en ændring af den gældende lov var nødvendig; men kravet om prøve eller eksamen — man kan kalde det, hvad man vil — gik de fleste ordførere imod, og der kunne ikke skabes flertal herfor. Selve udvalgsarbejdet har ikke skabt færre modstandere af den prøve, som var krævet i forslaget. Jeg skal ikke fremføre alle de argumenter, som fremkom i udvalget imod denne prøve eller eksamen, men nævne nogle af de typiske. Det er for det første hævdet, at denne prøve eller eksamen, som kræves, ikke i almindelighed hæver forretningsmoralen og dermed hæderligheden, for det andet, at det er vanskeligt for folk, der er oppe i årene, og som måske er slået ud af andre erhverv, men som har et indgående kendskab til ejendomsforhold, at sætte sig på skolebænken igen for at tage en sådan prøve, og for det tredje, at hvis for mange søgte op til eksamen, kunne man skærpe kravene, forhøje dumpeprocenten, således at erhvervsfriheden ville blive beskåret og et monopol kunne befrygtes. De argumenter, der er fremført for prøven, er nedfældet i bilag 1 og 2.

Udvalget har nu arbejdet sig frem til en ny affattelse, som foreligger i det stillede ændringsforslag, og hvis det vedtages, bliver ordningen således, at de personer, der tager eksamen eller prøve, løser næringsbrev og i det hele opfylder betingelserne, har eneret til navnet statseksaminerede ejendomsmæglere. De øvrige, som får benævnelsen ejendomshandlere og ejendomskommissionærer, og som før kunne yde bistand ved handel med fast ejendom uden næringsbrev og uden at opfylde de almindelige betingelser såsom at være i besiddelse af borgerlige rettigheder, indfødsret o. s. v., skal nu løse næringsbrev og opfylde de betingelser, som kræves herfor. Endvidere er der i forslaget, som det nu foreligger, optaget bestemmelse om, at erhvervs-mæssig bistand ved salg og køb af forretning o. s. v. kun må udøves af personer, der har løst næringsbrev enten som ejendomsmægler eller som ejendomshandler. Jeg tror, det er et stort skridt fremad, at disse kategorier — jeg tænker her på handel med forretninger, navnlig små detailforretninger — er kommet ind under bestemmelserne. Det har været udvalgets opfattelse, at det er her, folk mest er blevet taget ved næsen.

Jeg skal knytte nogle bemærkninger til de